

گزيده گردهمايي

دهمین گردهمایی بزرگ مدیران و متخصصان مدیریت کشور برگزار شد

دهمین گردهمایی بزرگ مدیران و متخصصان مدیریت کشور روز شنبه در سالن رازی دانشکدهی علوم پزشکی تهران به همت دانشکدهی مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد.

در ابتدای این مراسم دکتر روستاآزاد ضمن خوش‌آمدگویی به حاضرین به ارائه‌ی پیشرفت‌های علم مدیریت در دنیا پرداخت.

مهندس غلامرضا شافعی، رئیس هیئت عامل سازمان گسترش نوسازی صنایع ایران نیز در سخنانی به موضوع چالش‌ها و راهبردهای علم مدیریت در کشور اشاره کرد.

همچنین دکتر علینقی مشایخی دبیر دهمین کنفرانس مدیریت و رئیس انجمن فارغ‌التحصیلان دانشگاه نیز به تشریح تولید علم در سازمان‌ها و ارائه نمونه‌هایی از ابتدای پیدایش مدیریت علمی تا امروز پرداخت.

در ادامه‌ی دهمین کنفرانس مدیریت کشور دکتر مسعود نوبی از اعضای هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف، تحولات اخیر بازار ارز در کشور را تحلیل و بررسی کرد.

در حاشیه‌ی این گردهمایی نمایشگاهی از آخرین توانمندی‌های کشور و کتب تخصصی این رشته به‌نمایش درآمد.

دهمین کنفرانس مدیریت با ۱۶ عنوان کارگاه و سمینار آموزشی پس از ۲ روز فعالیت در یازدهم دی‌ماه به‌کار خود پایان داد.

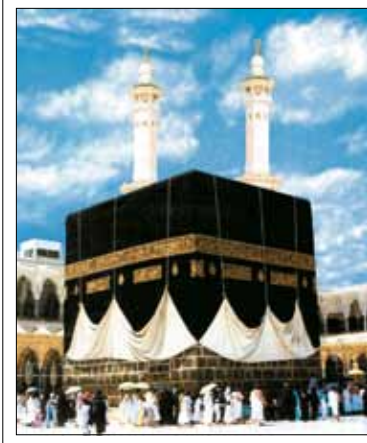
گزيده مسابقه

مسابقهٔ آسمانی ترین پیامک

همزمان با روزهای قرعه‌کشی عمره‌ی دانشگاهیان، مسابقه‌ی «آسمانی‌ترین پیامک» ویژه‌ی خاطرات دانشجویی از قرعه‌کشی عمره‌ی مفرده توسط ستاد عمره، برگزار می‌شود.

بر اساس این گزارش، دانشگاهیان می‌توانند با ارسال یک پیامک که بیانگر حالات معمولی آن‌ها قبل، حین و بعد از قرعه‌کشی عمره‌ی دانشگاهیان باشد، از ۹ تا ۱۲ دی‌ماه در این مسابقه شرکت کنند.

دانشجویان برای شرکت در این مسابقه، باید پیامک خود را به شماره ۰۴۲۵-۳۰۰۰۰۰ ارسال و در ابتدای آن حتماً عبارت «پیامک آسمانی» را درج کنند.
گفتنی است، هر دانشجو فقط می‌تواند یک پیامک برای شرکت در این مسابقه ارسال کند و در صورت ارسال پیامک دوم، تنها یکی از آن‌ها در مسابقه شرکت داده می‌شود.

گزيده اطلاعیه

اطلاعیه‌ی گروه علوم مهندسی فرهنگستان علوم در خصوص انتخاب دانشمندان جوان برجسته‌ی مهندسی

به‌منظور تحقق بخشیدن به رسالت‌های معطوف به بخش‌هایی از وظایف مندرج در اساسنامه‌ی فرهنگستان علوم، گروه علوم مهندسی اهتمام دارد سالانه در روز مهندسی (۵ اسفند) تعدادی از دانشمندان جوان برجسته و فعال در حوزه‌ی مهندسی، تقدیر به‌عمل آورد.

بدین‌وسیله از علاقه‌مندان واجد شرایط دعوت می‌شود مطابق با آیین‌نامه و دستورالعمل اجرایی انتخاب دانشمندان جوان برجسته‌ی منتخب گروه علوم مهندسی فرهنگستان، نسبت به ارسال مدارک مورد نیاز از طریق رایانامه‌ی **engineering@ias.ac.ir** اقدام فرمایند. آیین‌نامه‌ی مزبور در همین پایگاه و در صفحه‌ی خانگی گروه علوم مهندسی در دسترس علاقه‌مندان است.

دیدگاه دکتر مقداری درباره‌ی دانشگاه بدون دیوار و با درب های باز

درب ها باز نمی شوند مگر آنکه قفل ها باز شوند...

در نشریه‌ی داخلی دانشگاه صنعتی شریف مورخ ۱۹ آذر ۱۳۹۱ مطلبی را از قول رئیس محترم دانشگاه صنعتی شریف درباب «طرح پیشنهادی مدل دانشگاه بدون دیوار» مطالعه نمودم که نظرم را به خود جلب کرد. با مطالعه‌ی بیشتر موضوع ناگهان به یاد تقریباً دو دهه‌ی قبل اقدام که برای اولی بار در کشور طرح پارک‌های بدون دیوار توسط شهردار وقت تهران مطرح و به‌تدریج اجرایی و عملیاتی شد. اگرچه این‌گونه طرح‌ها آزمون خود را در کشورهای پیشرفته و درحال توسعه‌ی غربی به‌خوبی پس داده‌اند و دانشگاه و پارک را به جایگاه واقعی خود یعنی متن جامعه آورده‌اند و با فرهنگ‌سازی مناسب منشأ اثرات مثبتی نیز بوده‌اند، اما در جوامع شرقی این‌گونه طرح‌ها هنوز فرهنگ‌سازی و نهادینه نشده‌اند و لازم است در این خصوص تأمل بیشتری به‌خرج داد. همان‌طور که می‌دانیم، در غرب حتی بسیاری از خانه‌های خصوصی مردم نیز بدون دیوارزند و شهروندان با اطمینان از قوانین و امنیت حاکم برجامعه، فضای سبز حیاط خود را بلاطیانه به اشتراک گذاشته، در معرض دید عابران قرار می دهند و با این عمل زیبایی محله‌ی خود را دو چندان می کنند.

اگرچه نگارنده‌ی این نوشتار هرگز مخالف طرح دانشگاهی بدون دیوار نیست و آن را در صورت پیش‌بینی سازوکارهای مناسب جالب نیز می‌دانم، اما طرح موضوع بهانه‌ای شد تا این سؤال مطرح شود که آیا واقعاً مشکل اصلی دانشگاه‌های ما، به‌ویژه دانشگاه‌های برتر و با سابقه، وجود این دیوارهای فیزیکی است؟ یا دیوارهای مجازی خود ساخته چه کنیم؟ درب‌های بسته کجا است؟ قفل‌ها کدامند؟ چه عواملی مانع تحرک و پرواز دانشگاه‌های

برترند؟ یا اندوخته‌ی بیست‌وپنج سال عضویت هیئت علمی در آموزش عالی ایران و بیش از یک‌دهه تجربہی مدیریتیی درسطح کلان یکی از دانشگاه‌های برتر و با سابقه‌ی کشور، چندین سال است که این موضوع، فکر حقیر را به‌خود مشغول داشته و به کرات از خود پرسیدام: واقعاً، چه عواملی مانع تحول، نوآوری، تنوع‌بخشی، تحرک، و در نهایت پرواز دانشگاه‌های بزرگ ما در دنیای واقعی امروز هستند؟ چرا دانشگاه‌های ما بر خلاف انتظار و گفته‌ی بزرگانمان آن‌طور که شایسته‌ست منشأ تحول نوآوری عریق و در خور شأن و منزلت جمهوری اسلامی ایران نبیستند؟ البته منظور از ایسن جمله آن نیست که دستاوردهای چند دهه‌ی گذشته در حوزهی برترند؟ یا اندوخته‌ی بیست‌وپنج سال عضویت هیئت علمی در آموزش عالی ایران و بیش از یک‌دهه تجربہی مدیریتیی درسطح کلان یکی از دانشگاه‌های برتر و با سابقه‌ی کشور، چندین سال است که این موضوع، فکر حقیر را به‌خود مشغول داشته و به کرات از خود پرسیدام: واقعاً، چه عواملی مانع تحول، نوآوری، تنوع‌بخشی، تحرک، و در نهایت پرواز دانشگاه‌های بزرگ ما در دنیای واقعی امروز هستند؟ چرا دانشگاه‌های ما بر خلاف انتظار و گفته‌ی بزرگانمان آن‌طور که شایسته‌ست منشأ تحول نوآوری عریق و در خور شأن و منزلت جمهوری اسلامی ایران نبیستند؟ البته منظور از ایسن جمله آن نیست که دستاوردهای چند دهه‌ی گذشته در حوزهی برترند؟ یا اندوخته‌ی بیست‌وپنج سال عضویت هیئت علمی در آموزش عالی ایران و بیش از یک‌دهه تجربہی مدیریتیی درسطح کلان یکی از دانشگاه‌های برتر و با سابقه‌ی کشور، چندین سال است که این موضوع، فکر حقیر را به‌خود مشغول داشته و به کرات از خود پرسیدام: واقعاً، چه عواملی مانع تحول، نوآوری، تنوع‌بخشی، تحرک، و در نهایت پرواز دانشگاه‌های بزرگ ما در دنیای واقعی امروز هستند؟ چرا دانشگاه‌های ما بر خلاف انتظار و گفته‌ی بزرگانمان آن‌طور که شایسته‌ست منشأ تحول نوآوری عریق و در خور شأن و منزلت جمهوری اسلامی ایران نبیستند؟ البته منظور از ایسن جمله آن نیست که دستاوردهای چند دهه‌ی گذشته در حوزهی

دکتر ظه‌ور می‌گوید، پس از بازگشت به ایران در دانشگاه شیراز مشغول به‌کار شدم.

از دکتر ظه‌ور می‌پرسم چطور شد که از دانشگاه شیراز به دانشگاه صنعتی شریف آمدید؟ وی می‌گوید: وقتی به ایران بازگشتم در دانشگاه شیراز فعالیت می‌کردم. آن زمان من از مخالفین سننن دانشگاه‌ها بودم، به همین دلیل زمانی که قرار شد دانشگاه‌ها باز شود از تهران با من تماس گرفتند و گفتند شما که مخالف بودید، اکنون بایبید و در بازگشایی دانشگاه‌ها کمک کنید. من به تهران آمدم و مسئولیت بازگشایی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی را پذیرفتم و این سمت از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی به من سپرده شد.

دکتر ظه‌ور پیرامون آغاز فعالیت در دانشگاه صنعتی شریف نیز می‌افزاید:

به من پیشنهاد شد که به تهران منتقل شوم و من بین دانشگاه صنعتی شریف و دانشکده‌ی فنی تهران، دانشگاه شریف را برگزیدم و به این‌جا منتقل شدم.

دکتر ظه‌ور پرسیدیم که شما استاد دانشکده‌ی مکانیک در دانشگاه صنعتی شریف هستید، چه شد سرپرستی و ریاست دانشگاه پیام نور را پذیرفتید؟ دکتر ظه‌ور در پاسخ به این پرسش می‌گوید: زمانی که دبیر بازگشایی دانشگاه‌ها بودم با شمار زیادی دانشجوی از راه دور روبرو، بودم که بنا به برخی قوانین و نظرات مسئولان باید در مراکز دیگر ادغام می‌شدند. من در آمریکا با شیوه‌ی آموزش از راه‌دور و آموزش‌باز آشنا شدم،

با کمبود خلاقیّت و نوآوری در آموزش عالی روبرو بوده است. در مواردی هم اگر طرح‌های آموزشی-پژوهشی جدیدی در وزارتخانه مطرح و پس از تصویب ابلاغ شده، معمولاً این طرح‌ها ابتدا توسط یکی از همین دانشگاه‌های برتر تدوین و پیشنهاد گردیده است و غالباً با نگاه متمرکز بیخشدن تا اکثر دانشگاه‌های تحت پوشش از آن بهره‌مند شوند -که در صورت توانمندی سایر دانشگاه‌ها بدون اشکال است- یا کندی هرچه تمام‌تر پیش رفته و گاهی فرصت‌ها دراجرا، قربانی سرعت شده‌اند. مثل آن است که ما انتظار داشته باشیم یک وزنه‌بردار ۱۲۰ کیلوگرمی و

یک وزنه‌بردار ۶۰ کیلوگرمی هر دو به یک میزان وزنه بلند کنند و برای آن‌که این اتفاق بیافتد تلاش کنیم تا مقدار وزنه‌ها را کاهش دهیم! متأسفانه در تدوین آیین‌نامه‌های مختلف این موضوع به‌وضوح مشهود است. برای مثال، آیین‌نامه‌ی ارتقای اساتید پیشرو و برتر، مشابه دانشگاه‌های برتر است اساتید در هر نقطه‌ی کشور بتوانند به یک شیوه و امتیاز ارتقا یابند، در صورتی‌که شرایط، امکانات و مأموریت دانشگاه‌ها با هم متفاوت است و طبیعی است شرایط ارتقا در دانشگاه‌های پیشرو و برتر، مشابه دانشگاه‌های برتر دنیا، باید سخت‌تر از سایر دانشگاه‌ها باشد تا این دانشگاه‌ها، پویایی خود را حفظ کنند. از طرفی، جالب است به این نکته توجه کنیم، چون با کمبود ایده‌های نو در وزارت علوم روبرو هستیم، تقریباً هر بار که مجموعه‌ی مدیریتی وزارت علوم تغییر می‌کند، کلیه‌ی آیین‌نامه‌ها دوباره از اول باید مطابق با نظر وزیر و معاونت‌های جدید بازنگری و اصلاح شوند. از آیین‌نامه‌ی دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکترا) گرفته تا سایر آیین‌نامه‌های آموزشی و دانشجویی، استخدما، پذیرش و گزینش دانشجوی، فرصت‌های مطالعاتی، ترفیغ و ارتقای اعضای هیئت‌علمی، امورفرهنگی، پژوهانه، انتقال یا میهمان و… به‌طوری‌که از نگاه صدور آیین‌نامه و بخش‌نامه، وزارت علوم ما شاید از پویاترین وزارتخانه‌های آموزش در جهان باشد! آیا واقعاً دانشگاه‌های برتر دنیا نیز این قدر در تغییر آیین‌نامه‌های مربوط و در ایجاد سردرگمی مخاطبین هر دوره فعال هستند؟ یا آن‌که بیشتر وقت خود را صرف خلاقیّت و نوآوری در برنامه‌ها و ارائه‌ی خدمات روان‌تر شده به مخاطبین می‌کنند؟ در تأیید این مطلب، می‌توان از اساتید پیشکسوت نیز که دوران تحصیلات عالی‌ه‌ی خود را در کشورهای پیشرفته‌ی جهان گذرانده‌اند، سؤال کرد.

به‌نظر می‌رسد، از آن‌جایی‌که وزارت‌علوم، تحقیقات و فناوری یا همان وزارت‌علوم و آموزش عالی سابق در مقطعی از زمان و همراه با شکل‌گیری دانشگاه‌ها در کشور از وزارت آموزش‌وپرورش جدا شده‌است، علی‌رغم گذشت چندین دهه از آن تاریخ تاکنون و تغییرات مهم در برهه‌های گوناگون، در هر موقعیتی اصرار دارد تا با تفکر و متمرکزگونی به ارمانان آورده از وزارت آموزش‌وپرورش

بر دانشگاه‌های کشور حکمرانی کند. اگر چه تفکر حاکم بر آموزش‌وپرورش متناسب با مأموریت و مخاطبان خود موضوع این نقد نیست و احتمالاً مورد تأیید هم هست. تفکری که با اصل شکل‌گیری دانشگاه‌ها در دنیا در تضاد است با ایجاد محدودیت‌های حرفه‌ای می‌رود تا به‌تدریج دانشگاه‌های مهم ما را به دبیرستان‌ها و مجتمع‌های آموزشی بزرگ مبدل کند. در این‌صورت، به‌منظور کاهش هزینه‌ها و سرسردگمی دانشگاهیان و کاستن از انتظارات آن‌ها و عدم مقایسه‌ی خود با دانشگاه‌های برتر دنیا همان بهتر، که این وزارتخانه نیز در وزارت آموزش‌وپرورش ادغام گردد و با تشکیل یک وزارت آموزش جدید، امور مربوط به آموزش عالی نیز به معاونت آموزش عالی درآن سپرده شود. وزارت‌علوم با توجه به روندی که در بسیاری از امور، نظیر جذب و گزینش متمرکز هیئت علمی، اعطای بورس متمرکز دکترا، پذیرش متمرکز دانشجویان دکترا

و کارشناسی‌ارشد، سیاست‌های متمرکز ارتقای‌علمی و بازنشستگی اساتید، برنامه‌ریزی متمرکز درسی، دستورالعمل‌های متمرکز فرهنگی، گسترش متمرکز رشته‌های تحصیلی، تخصیص بودجه‌های متمرکز بحدون در نظرگرفتن جایگاه مأموریت و توانمندی‌های هر دانشگاه و… در پیش گرفته است، دور از انتظار نیست که به‌منظور برقراری آیین‌اصطلاح

عدالت آموزشی و پژوهشی از درجه‌ی یکسان‌نگر این وزارتخانه علاوه بر سیلابس‌های درسی، کتابهای درسی دست آن‌ها را باز گذاشت و به آن‌ها هويت بخشید تا خود برنامه‌ریزی کنند، نیازهای جامعه را شناسایی و تشخیص دهند و برای پاسخ‌گویی و رفع آن‌ها با هم رقابت کنند. به‌علاوه، آن‌ها با توجه به نوع مأموریت و جایگاهی که در

عرصه‌ی ملی و بین‌المللی دارند، باید آزادی عمل داشته باشند تا همگام با سیاست‌های کلان مجلس، دولت و شورای عالی انقلاب‌فرهنگی این آیین‌نامه‌های ممنوعی برای اداره‌ی دانشگاه، جذب و ارتقای هیئت علمی، اعطای بورس، پذیرش دانشجو و استعدادهای برتر، ایجاد دوره‌ها و رشته‌های نوین، تعاملات بین‌المللی، برنامه‌های متنوع اجتماعی و فرهنگی و تأسیس پردیس‌های جدید دانشگاهی داشته باشند. رؤسا و مدیران دانشگاه‌های بزرگ ما امروز حتی نمی‌توانند درمورد مسائل صنفی دانشگاه خود ابراز نظری متفاوت از سیاست‌های وزارت علوم در رسانه‌ها داشته باشند تا مورد مؤاخذه یا بازخواست مدیران ارشد وزارت قرار نگیرند. درصورتی‌که رؤسای دانشگاه‌های مادر لازم است علاوه بر استقلال رأی در مسائل کلیدی آموزش عالی، این توانمندی و اعتقاد را داشته باشند که خود نیز با چالش‌های جامعه روبرو شوند و با قدرت، پاسخگوی سیاست‌ها و تصمیم‌های مثبت و منفی مجموعه‌ی تحت مدیریت خود باشند. به‌علاوه، این باور وجود دارد که در دانشگاه‌های بزرگ و برتر ما به اندازه‌ی کافی اساتید متعهد، محافظه‌کار، دلسوز و آشنا با مسائل کشور وجود دارد که ترسیمی‌ها، صلاح دانشگاه و کشور را در نظر بگیرند. آیا واقعاً رومی دارد که فردی به‌عنوان وزیر‌علوم پاسخگوی تصمیمات و عملکرد آن‌ها در جامعه، مجلس و دولت باشد؟ چه تعداد از وزرای علوم ما در گذشته و حال تجربه‌ی ریاست حتی یک دانشگاه متوسط را داشته‌اند، که ما چنین انتظاری را از آن‌ها داشته باشیم؟ آیا زمان آن نرسیده است که مشابه کشورهای پیشرفته قفل‌ها را از دست‌های دانشگاه‌های پیشرو و برترمان بزنیم، توانمندی‌شان را باور کنیم و ابزارها و شرایط مدیریتی لازم برای پیشرفت، رقابت و پرواز آن‌ها را در دنیای پرتلاطم امروز فراهم آوریم؟

دوشنبه ۱۸ دی ماه ۱۳۹۱

نشریه داخلی دانشگاه صنعتی شریف

دکتر حسن ظهور دبیر فرهنگستان علوم و استاد دانشگاه صنعتی شریف:

پژوهش و سرمایه گذاری، کشورهای پیشرفته را در شرایط بحران نجات می‌دهد

شرایط بحرانی هم همین‌گونه است، زمانی که به بحران می‌رسیم به‌جای کاهش بودجه‌های پژوهش باید آن را افزایش دهیم یا اگر افزایش نمی‌دهیم دست‌کم ثابت نگه داریم.

نخستین چهره‌ی ماندگار کشور در رشته‌ی مهندسی مکانیک در سال ۱۳۸۰ با افتخار از جریان پژوهش و مسیر دانشگاه‌ها می‌گوید: یکی از دلایل نهاده‌ینه نشدن این تفکر در کشور ندیدن تأثیر پژوهش در کشور است، چرا که به‌دلیل ضعف رویکرد پژوهشی و اجرایی نشدن بسیاری از طرح‌ها جامعه و بسیاری از مسئولین، اثر پژوهش را نمی‌بینند.

وی می‌افزاید: دانشجویان ما در بسیاری از کشورها در یادگیری و درک مطالب در زمره‌ی بهترین‌ها هستند اما در پژوهش‌های آزمایشگاهی ضعیف هستند، اگرچه این ضعف قابل برطرف شدن است.

ISI تنها ملاک نیست

دکتر ظهور که خود در آیین‌نامه‌ی ارتقای آموزشی اساتید نقش داشته است، براین باور است که وزن دادن به مقاله و ناپدید گرفتن موارد دیگر، کار درستی نیست و این تنها ملاک و معیار نیست.

وی با انتقاد از بسیاری از آمارهایی که رتبه‌بندی علمی را تنها از طریق شمارش مقاله‌های منتشر شده در مجلات داخلی و بین‌المللی می‌داند، می‌افزاید: در نظر گرفتن تعداد و مسیر دانشگاه‌ها می‌گوید: یکی از دلایل نهاده‌ینه نشدن این تفکر در کشور ندیدن تأثیر پژوهش در کشور است، چرا که به‌دلیل ضعف رویکرد پژوهشی و اجرایی نشدن بسیاری از طرح‌ها جامعه و بسیاری از مسئولین، اثر پژوهش را نمی‌بینند.

دبیر فرهنگستان علوم پیرامون فعالیت‌های این نهاد آکادمیک نیز می‌گوید: در برخی کشورهای دنیا آکادمی‌های علوم نقش مشورتی و پژوهشی دارند و حتی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشجو می‌گیرند و بیشتر نقش مشورتی دارند و نهاد اجرایی به شمار نمی‌روند. در برخی کشورهای دیگر، نهاد اجرایی نیز هستند و بودجه‌های پژوهشی دانشگاه‌ها را هم توزیع می‌کنند. در ایران این نهاد، مشورتی است. ما در زمینه‌های گوناگونی چون الودگی هوا، بحران اقتصادی، انرژی، آب و… کمیته‌های گوناگونی داریم و نتایج پژوهش‌ها را به‌عنوان نظر مشورتی به مجلس و دیگر نهادها می‌دهیم.

سال‌های پایانی جنگ اشاره کنم که برای کمک به معلولین و جانبازان با یک گروه که از همه‌ی تخصص‌ها در آن مشارکت داشتند، دست و پای مصنوعی و حسگرهای اوتوماتیک برای فرمان‌دهی به دستگاه سی‌ان‌سی و… ساختیم. آن گروه پس از جنگ متأسفانه به‌کار خود ادامه داد.

دکتر ظهور در سال‌های پایانی دوره‌ی دوم دولت آقای هاشمی معاون سازمان برنامه و بودجه بوده‌است و یکی از برنامه‌هایی که وی در آن دوره مدیریت کرده، تخمین انرژی کل کشور بوده است. دکتر ظهور مدیریت آن پروژه را یکی از کارهای پژوهشی بزرگ می‌داند که به انجام رسانده است. وی براین باور است که سرانه‌ی انرژی در ایران در ردیف کشورهای نخست دنیا است.

بودجه‌ی پژوهشی در اولویت نیست

دکتر ظهور بر این باور است که آن‌چه کشورهای پیشرفته را در شرایط بحران نجات می‌دهد پژوهش و سرمایه‌گذاری در این بخش است، ولی در کشور ما هنوز این امر جا نیفتاده است.

وی می‌گوید: در بدن انسان وقتی یک عضو خدای ناکرده از دست می‌رود و قطع می‌شود قلب ناخودآگاه بیشترین خون را به مغز می‌رساند. ر